

عنوان مقاله:

بیان یکپارچگی در منظر؛ ارایه یک مدل مفهومی جدید

محل انتشار:

دوفصلنامه اندیشه معماری، دوره 4، شماره 7 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

مجتبی کاویان - مربی، عضو هیات علمی گروه مرمت، دانشکده هنر و معماری دانشگاه حکیم سبزواری دانشجوی دکتری مرمت ابنیه
دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران

محمد مسعود - دانشیار، عضو هیات علمی گروه شهرسازی، دانشگاه هنر اصفهان، اصفهان، ایران

محمد حسن طالبیان - دانشیار، عضو هیات علمی گروه مرمت، دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

منظر، به مثابه محیط طبیعی یا مصنوع از دیرباز به واسطه بشر و دیگر موجودات درک شده و کانال ارتباطی محیط و باشندگان درون آن بوده است. اما در علوم جدید، نتوانسته به عنوان یک کلیت منسجم مورد بازشناسی قرار گیرد. شناسایی سوژه به عنوان یک موجودیت مستقل در ذهن مخاطب و درک روابط وجوه و ابعاد و عناصر درون آن همراه با پیوندهای بیرونی اش، همان چیزی است که می توان ایده یکپارچگی دانست. تخصص هایی که قابلیت مطالعه محیط را دارند، هر کدام از بعدی، منظر را موجودیتی یکپارچه منظور می کنند و ممکن است دیگر ابعاد را نادیده گرفته یا آنها را موضوعاتی بیشتر ذهنی قلمداد نمایند. این پژوهش با هدف وحدت بخشی به نگاه های تخصصی درگیر در مسأله منظر، ابتدائاً در پی این بود که مشخص کند، هر یک از تخصص های مرتبط با موضوع منظر، کدام یک از وجوه یکپارچگی را در آن ملموس تر می یابد؟ راهی که پژوهش حاضر برای پاسخ به این پرسش انتخاب کرده است، به جای مراجعه به آن دیسپلین ها، جستجوی مؤلفه های مفهومی منظر و یکپارچگی و سپس دسته بندی تخصص های علمی مرتبط با مقوله منظر بر اساس آنها بود. لذا در مطالعه پیشینه با رویکردی توصیفی پس از بررسی سابقه تعاریف و فضای مفهومی هر کدام از دو مقوله اصلی (منظر و یکپارچگی)، مؤلفه های هر یک را از دید صاحب نظران بررسی کرده و بر اساس کامل ترین تقسیم بندی از مؤلفه های منظر، نقل قول دیگر نظریه پردازان را در جدولی با آن تطبیق داده است. سپس، شش واژه اصلی (سه واژه متعلق به مؤلفه های منظر و سه واژه دیگر متعلق به مؤلفه های یکپارچگی) از کامل ترین تقسیم بندی ها انتخاب شده و با رویکردی اکتشافی، تعریفی دوباره از مفاهیم و روابط مختلف میان آنها ارایه داده و تفکیک و تداخل مفهومی آنها را با هم بررسی شد. در ادامه، روابط در هم تنیده ای که در ابعاد مختلف میان مؤلفه های منظر و یکپارچگی وجود داشت، نگارندگان را به سمت طراحی یک مدل مفهومی سه بعدی سوق داد. این مدل علاوه بر اینکه جایگاه تخصص های اصلی درگیر در بحث منظر را در آن به خوبی روشن و مشخص می کرد که هر تخصص چه وجوهی از یکپارچگی را بر مبنای چه وجوهی از منظر جستجو می کند، فرمت هندسی آن نیز، سیاست گذاری متغیریابی و مستندسازی مؤلفه های یکپارچگی را آسان تر می نماید.

کلمات کلیدی:

منظر، یکپارچگی، مؤلفه ها، تخصص های مرتبط، مدل مفهومی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1164466>

